

Landschappelijke inrichting Vlijertsdijk 6 te Deurningen

In opdracht van de heer en mevrouw Leerkotte

Oktober 2017

Buro Greet Bierema, Vriesburgerweg 20, 8475 EK Nijeholtpade,
greetbierema@planet.nl, landschapsarchitect

In samenwerking met architect Richard Brok van Mas Architectuur uit Hengelo

Inleiding

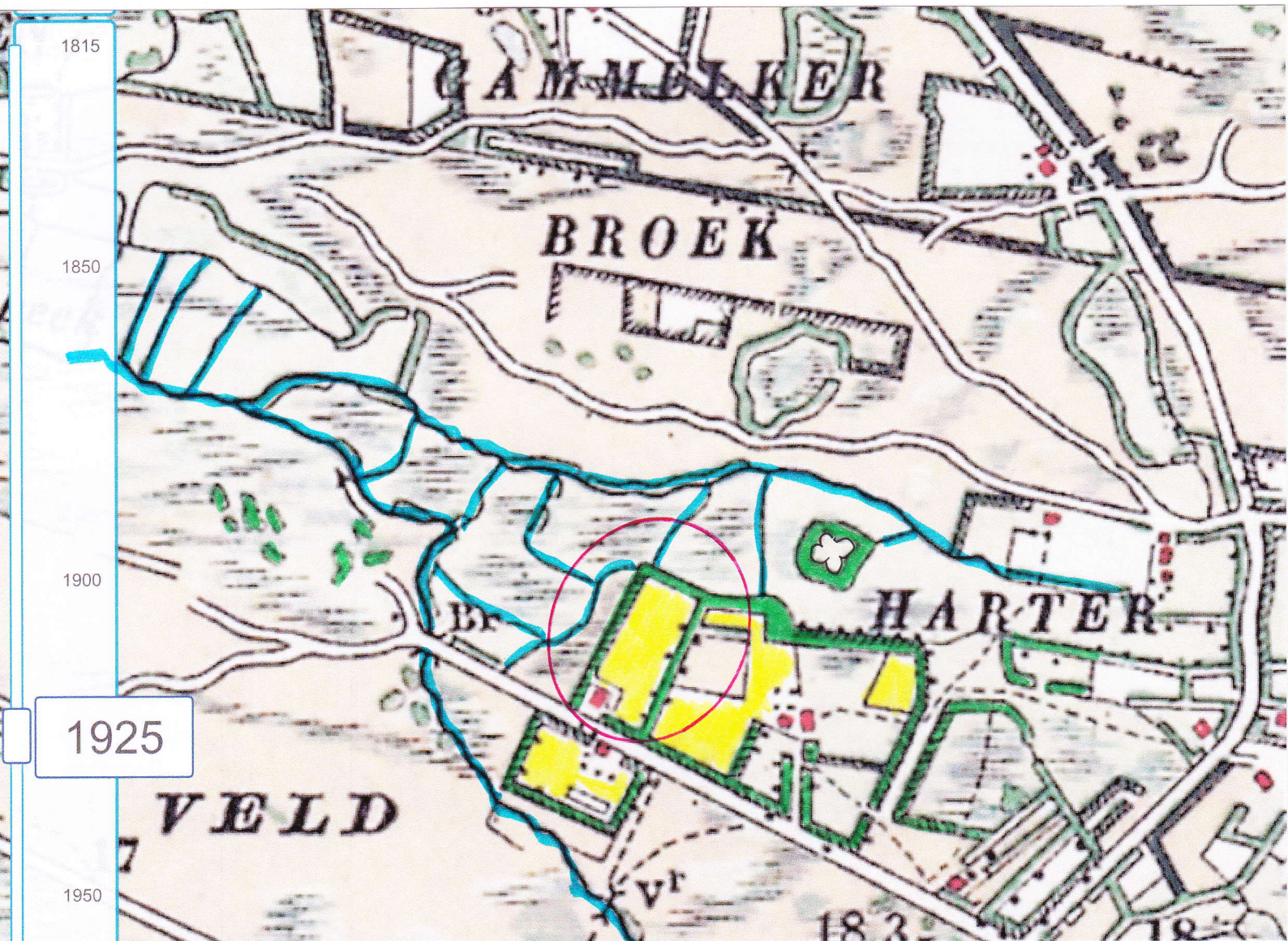
Aan de Vlijertsdijk op nummer 6 in Deurningen staat een klein eenvoudig voormalig boerderijtje en enkele bijgebouwen. Er is een daarbij passend bouwblok aangewezen, waarbinnen deze gebouwen staan. Maar er groeien binnen dat bouwblok tevens 10 monumentale bomen; 9 eiken en een beuk. De huidige bijgebouwen staan vlak tegen de stammen van een rij eiken aan en het boerderijtje staat onder overhangende takken van twee eiken.

De wens is om alle gebouwen te slopen en een nieuwe woning met bijgebouw op de locatie te herbouwen. Om de bomen in al hun waarde de laten uitkomen en om niet te dicht op die bomen te bouwen is een ander en iets groter bouwvlak gewenst.

Dit advies gaat in op de geschiedenis van de locatie en de transformatie van het erf. Net zo als in het verleden wordt getracht om de gebouwen te verankeren in het landschap. Bij het perceel horen ook de weilanden aan de noord- en westzijde. Deze blijven als zodanig in gebruik. Het uitzicht vanuit de woning zal nu aan vier zijden gaan bestaan.

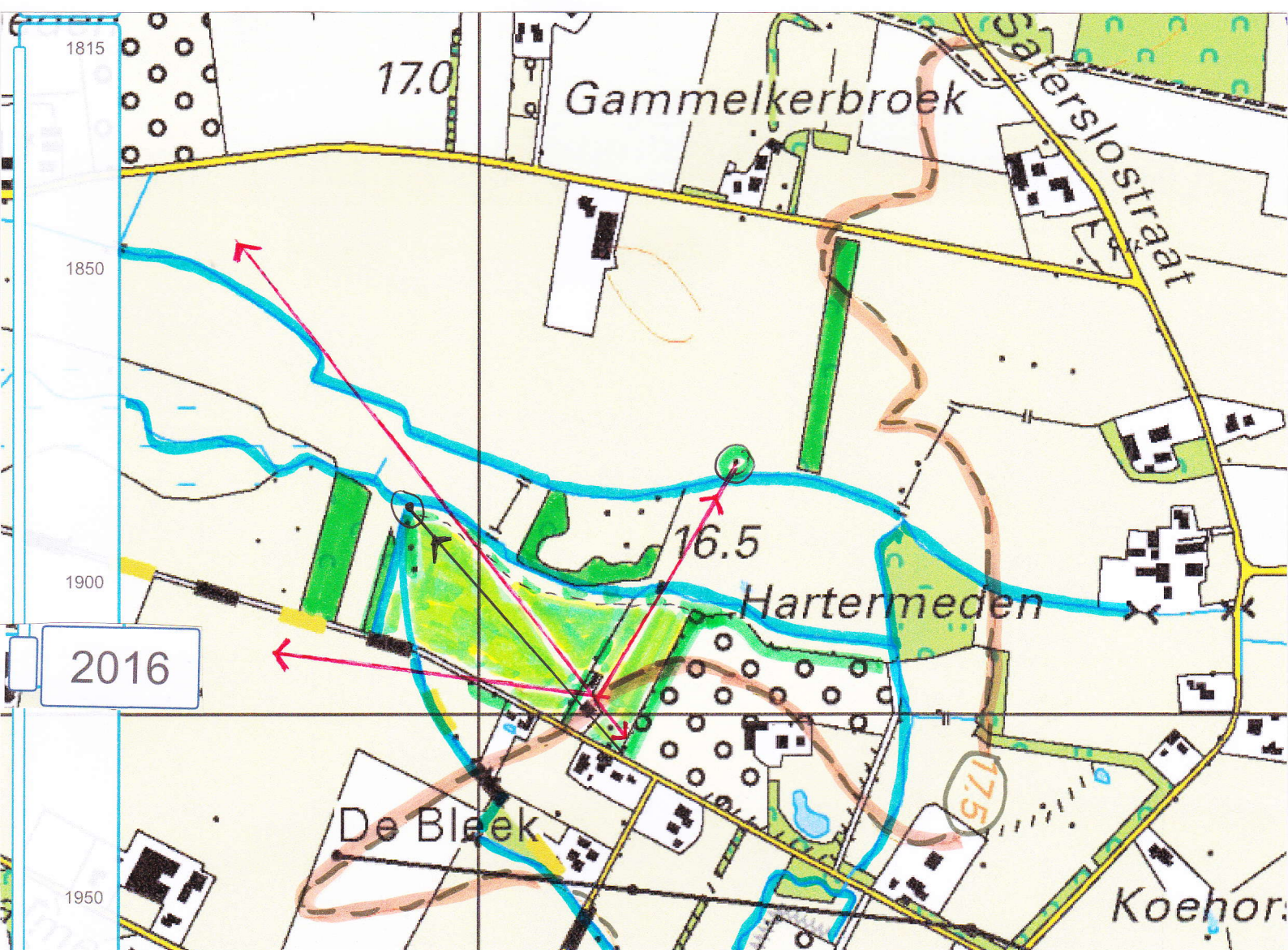
Rond **1925** wordt op een historische kaart aangegeven dat het erf nummer 6 (rood omcirkeld) is ontwikkeld aan een rechte weg en aan de rand van een hoger terrein met lager en nat land. Dit land was niet ontgonnen. Twee meanderende beken komen er samen bij het einde van de rechte weg. Het erf en het erf aan de overzijde zijn tegen een veel oudere erf aan de oostzijde ontwikkeld. Beide jonge agrarische bedrijven hadden een eigen rechthoekige kamp (geel gekleurd) als bouwlandperceel. De kampen en de erven werden in principe omgeven door een houtwal: een kleine wal met daarop eiken en struiken (groene rand met streepjes). De houtwal was een veekering en daarom een gesloten wand. Alleen ter hoogte van de boerderij aan de weg miste de wal. Bij het bedrijf op nummer 6 is de erfgrans met de buren een houtsingel met eiken (groene rand zwarte stippen). De boerderij op nummer 6 lijkt op de kaart haaks op de weg te zijn gesitueerd, de boerderij van de overburen staat evenwijdig aan de weg.

De kaart uit de periode rond **1935** laat zien dat het lage en natte gebied is ontgonnen. Naast de boerderij is een nieuwe weg ontwikkeld, parallel aan de beek. Rond de eigen kleinere kamp zijn weilanden en beplanting langs de nieuwe percelen aan het bedrijf toegevoegd. De oorspronkelijke houtwallen en houtsingels zijn gehandhaafd, waardoor het landschap er kleinschaliger werd dan in het landschap bij de weilanden langs de beken. Wat tevens opvalt is het feit dat de boerderij is vervangen door een andere en deze staat nu parallel aan de nieuwe weg. Het voorhuis moet wel op het zuiden zijn gericht, want de kaart geeft aan er een boomgaard aan de zuidzijde van het pand was. In het veld, anno 2017, klopt deze gedachte en voor de voorgevel ligt ook een kleine moestuin. Bij het voorhuis werd een parkboom geplant: een beuk en deze is inmiddels rond de 80 jaar oud. Het achterhuis heeft meer deuren dan ramen en was in het geheel niet gericht op uitzicht. Vlak voor de voorgevel langs liep het pad naar de bijgebouwen ten noorden van de boerderij, gebouwd dicht langs de voormalige houtwal.

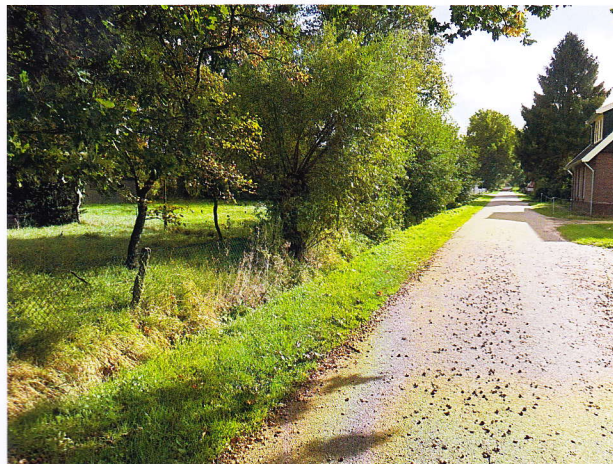
De kaart van de huidige tijd, **2016**, laat zien dat de nieuwe weg weer geheel is verdwenen. Aan de overzijde van de Vlijertsdijk is nog een erf ontwikkeld. Ook is er perceelsgrensbeplanting gekapt. Aan het bekenpatroon is een nieuwe loop toegevoegd en langs deze beek is beplanting aangebracht. Het groengekleurde terrein behoort bij het erf. De rode lijnen geven het uitzicht weer. Alhoewel nu niet meer duidelijk is waarom de boerderij ooit zo scheef op het perceel is komen te staan, blijkt deze positie recht te doen aan de patronen in het landschap. De oranje gekleurde hoogte lijn (17,5 m. boven NAP) laat zien dat het bebouw precies haaks op de rand staat. De pand richt zich vervolgens op het punt waar nog steeds de beken samenkomen. De nok van het huidige pand richt zich niet op de weg en dat zal het nieuwe ook niet gaan doen.

De foto's geven de huidige situatie weer. 1. Doorzicht op het noordwesten langs het huidige pand, 2. De Vlijertsdijk met rechts de buren en links de rand met krent, knotwilgen en els, 3. De bijgebouwen tegen de houtwal aan, 4. Opnieuw uitzicht op het noordwesten, op het punt van samenkomst van de twee beken, 5. De houtsingel aan de oostzijde, en 6. De stammen van de beuk en de eik aan de oostzijde van de inrit.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Deze schets laat de visie zien dat gaat gelden voor de transformatie van het erf. Het pand wordt op enige afstand van de bestaande bebouwing en beplanting gesitueerd. Daarvoor moet één fruitboom wijken. Alle overige beplanting wordt gehandhaafd. Het woonhuis wordt alzijdig en het uitzicht richt zich dan ook naar alle zijden. Daarom blijft het terrein op het platte vlak hoofdzakelijk met gazon ingericht. Parkeren daarentegen bevindt zich in de huidige besloten zijde van het erf. Het terras komt aan de zijde die onzichtbaar is vanaf de open bare weg. De platte coniferen langs de sloot aan de wegzijde worden vervangen door een beukenhaag. Op de twee overige erfgrenzen staan houten palen met draad. Op de kaart met 'Bestemming Wonen' is dit nogmaals schetsmatig aangegeven.

